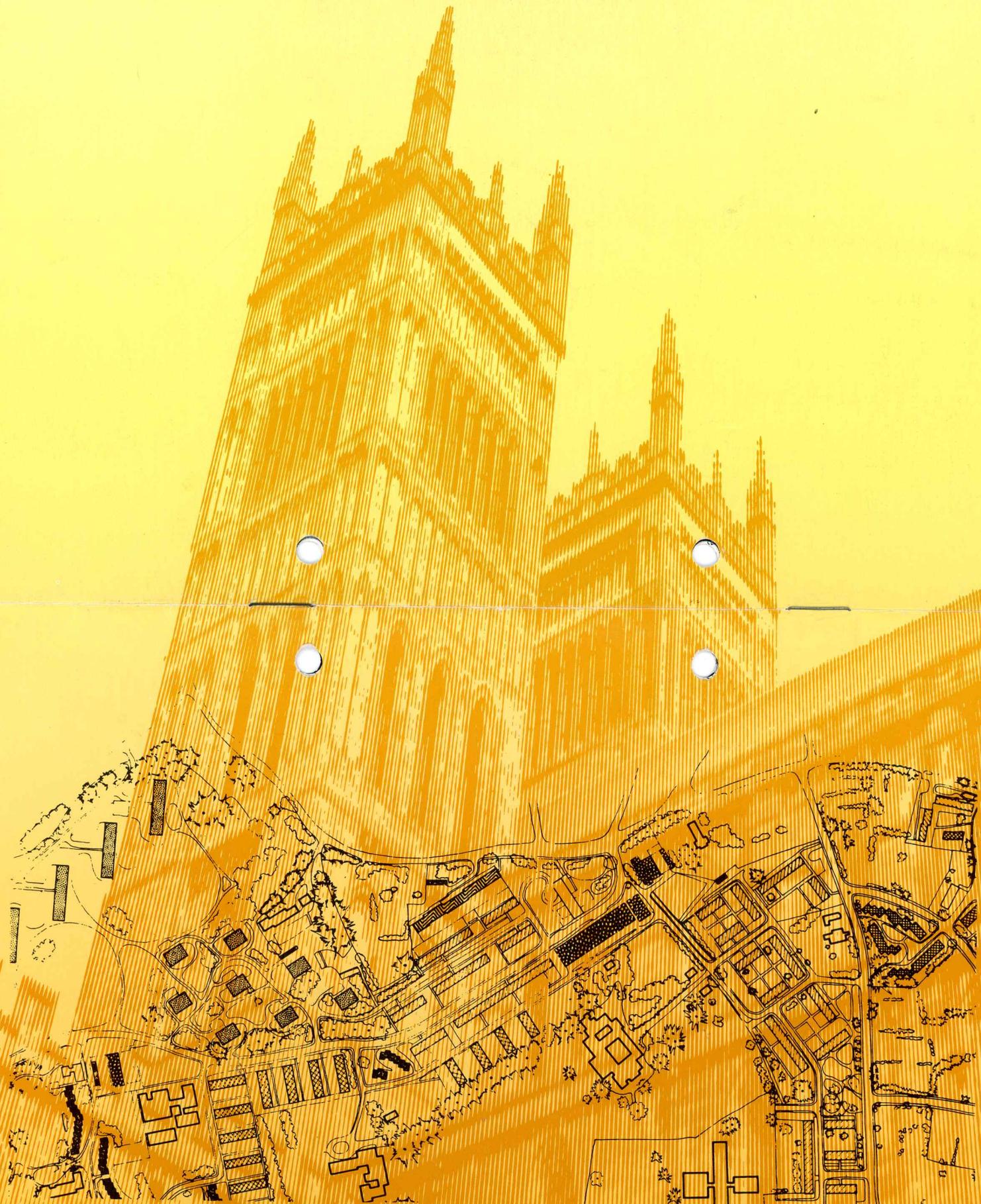

Aarhus Teater

Arnold Wesker

DEN GYLDNE BY

”

... og følgelig bliver fagforeningsfolkene og deres ledere, som engang var skydeskive for de mest ondsindede ukvemsord fra hele overklassen og middelstanden, nu prist og forkælet af dem, fordi de tavst eller åbent anerkender nødvendigheden af herrens eksistens, man føler at de ikke længere er fjenden. Klassekampen i England er på vej ind i en ny fase, der endog kan gøre de engang frygtede fagforeninger til kapitalens allierede, eftersom de til gengæld udgør en slags privilegeret gruppe blandt arbejderne. I virkeligheden repræsenterer de ikke længere hele arbejderklassen men arbejdende mennesker, men snarere som indehavere af det hverv at holde den menneskelige del af kapitalisternes maskineri i god arbejdsstand og befri det for enhver utilfredshed.

Det er altså den blindgyde fagforeningerne nu er gået ind i. Jeg gentager, at hvis de er indstillet på at have herrer til at tage sig af deres sager, må de forvente til gengæld at betale for den luksus ... idet den pris de betaler deres såkaldte industrimagnater ikke blot er simpel pengeerlæggelse – ingen simpel skat som giver dem frihed til at gøre som de vil når den er betalt, men en autoritativ bestemmelse over hele deres livsforløb, hvad de skal spise, drikke, klæde sig i, hvilke huse de skal have, hvilke bøger, eller snarere aviser, de skal læse, helt ned til de dage hvor de skal holde ferie, ligesom en drift kvæg der drives ud på græs fra stalden.

William Morris 1834–96

”

Kort om aftenens instruktør og forfatter

Arnold Wesker – aftenens dramatiker og instruktør – er en af de mest markante i den yngre engelske forfattergeneration. Han er født i 1932 i London som søn af russisk-jødiske forældre og opvokset i arbejdsmiljø i East End. Efter endt skolegang arbejdede han bl. a. som møbelsnedker og landarbejder, herefter fire år i restaurationskøkkener i Norfolk, London og Paris som kok. Gennemgik London School of Film Technique og skrev filmmanuskriptet »The Kitchen«, der dog ikke blev antaget (senere i bearbejdet form opført på en lang række teatre og filmatiseret med stor succes). Bedre held havde han med første del af triologien om en jødisk arbejderfamilie, »Chicken Soup with Barley«, der havde forsøgspremiere i 1958 ved en søndagsmatiné på Royal Court i London. Forestillingen blev siden i samme opsætning vist i Belgrade i Coventry, hvor triologiens to andre dele også fik førsteopførelser, »Roots« og »I'm talking about Jerusalem«, hvorefter de alle tre overførtes til London og Royal Court. Her følger en kronologisk oversigt over Arnold Weskers produktion:

Skuespil:

The Kitchen 1967 (opført 1963 på Ungdommens Teater under titlen »Køkkenet«.
Chicken Soup with Barley 1958 (opført i TV-teatret under titlen »Sulevælling 1970 og i Radioteatret 1971 som »Sulevælling«).
Roots 1959 (opført på Odense Teater 1961 under titlen »Livets Rødder«, TV-teatret 1962 og Andelsteatret 1962).

I'm Talking about Jerusalem 1960 (opført på Aarhus Teater 1964 under titlen »Forlanger I mirakler?«).

Chips with Everything 1962 (opført på Det ny Teater under titlen »Dagens Ret« 1965, Det Danske Teater 1966, Radioteatret 73).

The Four Seasons 1965 (»De fire årstider« opført på Det ny Teater 1967).

Their Very Own and Golden City 1966 (Aarhus Teater 1974, »Den gyldne by«).

The Friends 1969 (opført på Aarhus Teater 1971 under titlen »Vennerne«).

The Old Ones 1971.

The Wedding Feast 1972. Uropremiere Stockholm 1974.

The Journalists 1972.

TV-spil:

Menace 1963.

Andet:

Six Sundays in January. Noveller 1970.

Fears of Fragmentation. Essays 1971.

Love Letters on Blue Paper. Noveller 1974.

De røde og de pæne

Af Ole Lange

»Havde det været urimeligt at vente, at en socialistisk regering anlagde socialistiske økonomiske principper i stedet for det sædvanlige lapperi? Ville det? Men gjorde de det? »Tiden er ikke moden! Regeringen blir væltet!« Det svar vi alle giver, når vi ikke gør de ting, vi føler er rigtige. Så spørgsmålet er: er det bedre at risikere at blive nedstemt, når man forsvarer et princip end at hage sig til kompromiser?»

»Vi har ofret nogle principper, men vi har reddet landet.«

Første citat er fiktion. Det er fra aftenens Wesker-stykke, første akt, scene 5. Personen, der stiller spørgsmålene, er Jake Latham, lokal fagforeningsformand tilhørende venstrefløjen i Labour. Tidspunktet er 1933, blot to år efter Ramsey MacDonalds forlig med de konservative, de liberale og Bank of England under krisen 1931.

Andet citat er ikke fiktion. Det er fra den historiske virkelighed. Personen er Thorvald Stauning, elsket dansk socialdemokratisk statsminister. Tidspunktet er 1933, umiddelbart efter Stauning-Munch-regeringens Kanslergade-forlig med Venstre.

»Den gyldne by« kan indholdsmæssigt virke som et meget Ibsen'sk stykke. Men ikke derfor uaktuelt, tværtimod. Det er et forsøg på at analysere bestræbelserne for politisk at realisere et idealistisk projekt. Det viser vanskelighederne med at få det igennem – det ydre pres og den indre svagheit, der nødvendiggør kompromiser og derved skaber nederlaget.

Erfaringsgrundlaget er historisk, hentet i arbejderbevægelsens udvikling i det sidste halve hundrede år. Og her er den engelske og den danske udvikling ikke meget forskellige. Erfaringsgrundlaget er også personligt, delvis hentet fra Weskers eget arbejde med Centre 42, det ambitiøse forsøg på at skabe en kulturrevolution i den britiske arbejderklasse, som Wesker og med ham en gruppe yngre kunstnere med arbejderbaggrund startede 1960, altså seks år før formand Mao gjorde begrebet kulturrevolution mondænt blandt det langhårede vesteuropæiske nye venstre.

Valget mellem reform og revolution, mellem kompromis og principfasthed, vil altid være det vanskeligste politiske valg, såfremt man da ikke ønsker stilstand. Erfarne mænd plejer at sige til unge brushoveder, at kun

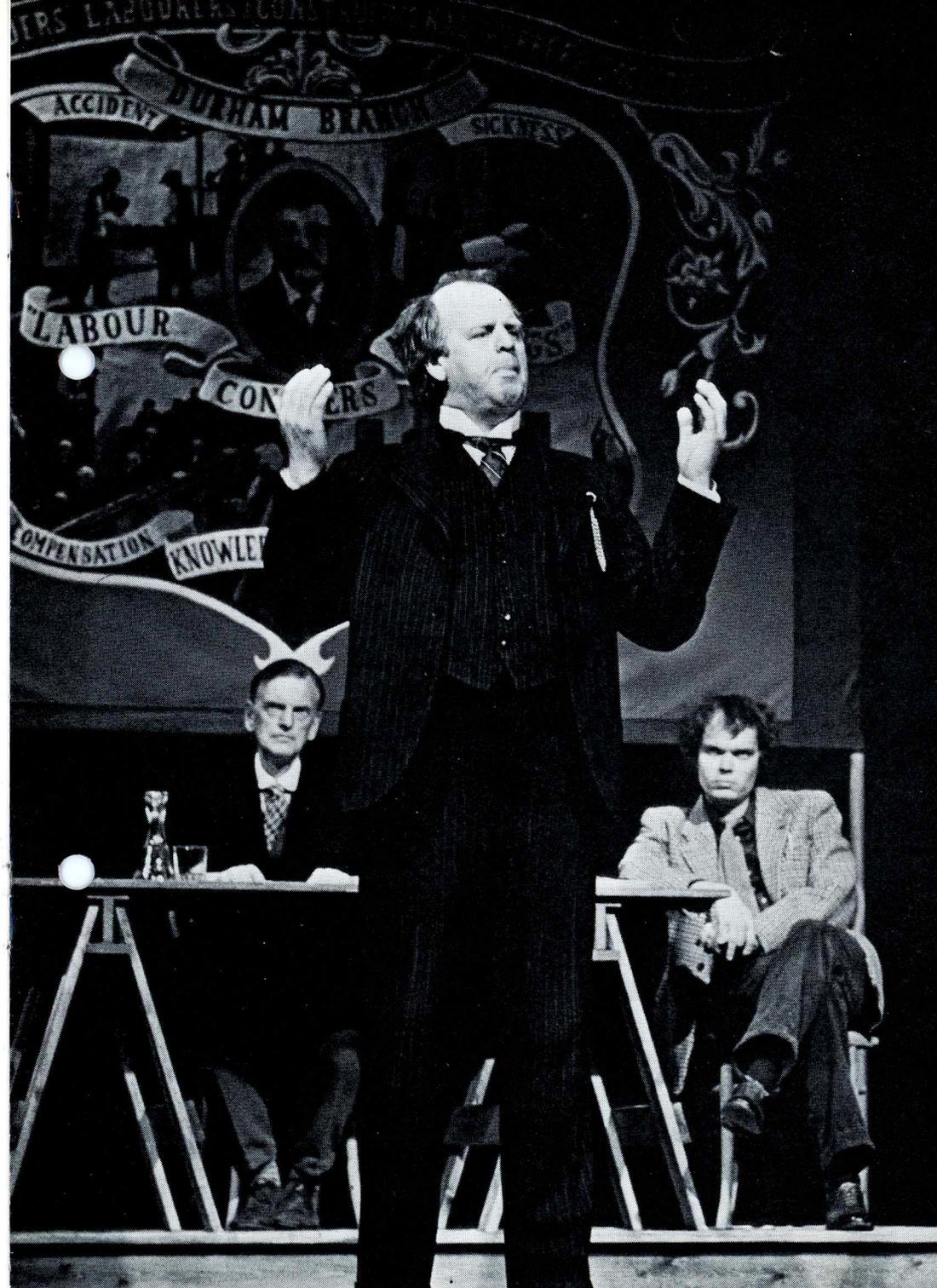
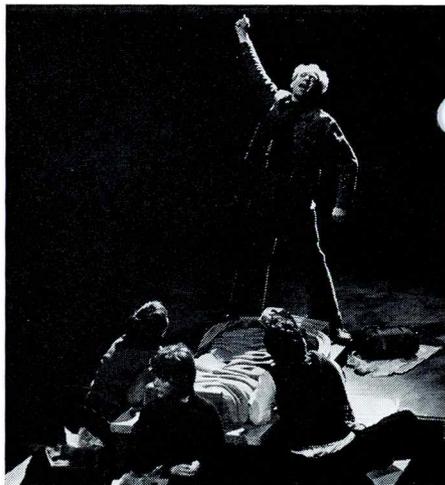
ved at gå ind i et system og arbejde på dets betingelser kan man ændre det. Men kan man acceptere systemets betingelser uden også samtidig at acceptere selve systemet? Hvor højt kan (skal) man holde fanen uden at miste jordforbindelsen? Da den gamle konservative professor i nationaløkonomi L. V. Birck i 1932 som universitetets rektor holdt festtalen ved Studentersamfundets 50-års jubilæum, så han ud over den festklædte forsamling af venstrefløjs-veteraner og gjorde status over sine jævnaldrende venstreorienteredes politiske udvikling: »Sikke røde de var – og sikke pæne mænd de nu er!«

Wesker skelner mellem rebellen og den revolutionære. Rebellen gør oprør mod systemet, mod det etablerede samfund – indtil det giver også ham del i magten. Så tilpasser han sig. Den revolutionære ødelægger systemet. Men hvad bliver resultatet? Andy Cobham ender som en af de pæne mænd. Med et senilt gammelmandssmil står han der til slut, hædret med Sir-titlen, men knækket af systemet.

Han ofrede nogle principper, men reddede én by.

Hans gamle ven og modstander Jake Latham, der har træk fra 30'ernes Labour-leder George Lansbury, siger et sted: »Et nederlag betyder ikke noget. I det lange løb er alle nederlag foreløbige.«

Er de mon.

Den Gyldne By

Skuespil af	Arnold Wesker
Oversættelse	Henning Ipsen
Scenografi	Hayden Griffin
Kostumer	Carol Lawrence
Lysdesign	Nick Chelton
Instruktion	Arnold Wesker

Medvirkende:

Unge Andrew Cobham	Lars Junggreen
Unge Jessie Sutherland	Anne Jensen
Unge Paul Dobson	Flemming Sørensen
Unge Stoney Jackson	Høther Bøndorff
Andrew Cobham, arkitekt	Nis Bank-Mikkelsen
Jessie Sutherland	Birte Fynne
John Casper, arkitekt	Ulf Stenbjørn
Jake Latham, fagforeningsleder	Aksel Erhardtzen
Smithy, lokal Labour-formand	Jørgen Fønss
Kate Ramsay	Susanne Lundberg
Stoney Jackson, sognepræst	Peter Bork
Paul Dobson, journalist	Stig Hoffmeyer
Formanden for lokal byplankomité	Poul Clemmensen
Embedsmand fra Ministeriet for By- og Landplanlægning	Erling Dalsborg
Alfie Harrington, industrimand	Ulf Stenbjørn
Reginald Maitland, minister for By- og Landplanlægning	Aksel Erhardtzen
Bill Matheson, fagforeningsleder	Poul Clemmensen
Ted Worthington, fagforeningsl.	Jørgen Fønss
Brian Cambridge, fagforeningsl.	Ole Wisborg
Ceremonimesteren	Erling Dalsborg

Den Gyldne By

Stykket begynder og slutter 1926 og følger i panoramiske flash-forward-episoder en mand og hans politiske drøm livet igennem over perioden fra 1926 til ca. 1985.

Første akt

1. scene
Interieur Durham-katedralen 1926.
2. scene
Caspers arkitektkontor 1933.
3. scene
En flodbred nogle timer senere.
4. scene
En pub nogle måneder senere.
5. scene
Jakes arbejdsværelse nogle uger senere.
6. scene
Andys etværelses lejlighed – nogle dage senere.
7. scene
Durham-katedralen 1926.
8. scene
En flodbred 1935.
9. scene
Andys arbejdsværelse 1936.
10. scene
Andys arbejdsværelse nogle dage senere.
11. scene
En offentlig mødesal nogle måneder senere.
12. scene
Durham-katedralen 1926.

Pause

Anden akt

1. scene
Et rådhuskontor 1947.
2. scene
Flodbreden nogle dage senere.
3. scene
Andys arbejdsværelse nogle uger senere.
4. scene
Durham-katedralen 1926.
5. scene
LO's talerstol på kongressen 1948.
6. scene
Den gennemgående scene – 1948–1985 ca. – der bevæger sig gennem følgende dekorationer:
Den gyldne bys kontorer 1948.
Andys arbejdsværelse 1950.
Det gyldne bys kontorer 1952.
Korridor i ministeriet for by- og landplanlægning 1952.
Harringtons cocktail-party 1952.
Maitlands cocktail-party 1952.

Den gyldne bys kontorer 1955.
Kontor i LO's kongreshus 1956.
Den gyldne bys kontorer 1956.
Den gyldne bys kontorer 1956.
Andys arbejdsværelse 1957.
Andys arbejdsværelse 1958.
Byggeplads i den gyldne by 1974.
Banket-scene 1980.
Andys hjem 1985.
Durham-katedralen 1926.

Instruktørassistent: Henrik Bering Liisberg
Produktionsass. og talk: Jannike Brandt.

Scenemester: Kai Johansen.
Regi: David Gerdel – John Lindskov – Per Brahe – Anders Simonsen.
Lydteknik: Jens Ravn
Suffli: Lise Wantzin.
Belysning: Niels Emil Larsen – Orla Pind – Osvald Yderholm – Knud Jacobsen.

Dekorationen udført på teatrets snedkeral under ledelse af Kai Johansen, teatrets malersal under ledelse af Jens-Anker Olsen.
Kostumerne udført på teatrets skræddersal under ledelse af Hanne Gissel og Stanley Petersen.
Teaterfrisør: Else Aarup.
Rekvisitor: Frode Sørensen - Viggo Jensen
Overregissør: Jørn Walsøe.

Originaltitel: »Their very own and Golden City«.
Danmarkspremiere: 17. maj 1974.
Sæson 1973–74.
Teaterchef: Henrik Bering Liisberg.

Programredaktion: Bent Frandsen – Jacob Kielland – Ole Lange
Foto fra prøverne: Rolf Linder.
Forside og plakat: Finn Skødt.

Teaterforlag: Folmer Hansen.

Hvornår skete det?

1924

Januar–november. Den første Labour-regering til magten i England ledet af J. Ramsey MacDonald. Den første socialdemokratiske regering i Danmark ledet af Th. Stauning.

1926

I maj generalstrejke i England sat i værk af det britiske LO som støtte til minearbejdernes kamp for at undgå lønnedgang. Den konservative Baldwin-regering bruger politi, militær og frivillige for at undgå en total lammelse af samfundet. Det lykkes og LO afblæser efter 9 dage generalstrejken. Minearbejderne fortsætter strejken i 6 måneder – uden at nå resultater. I Danmark går Staunings første socialdemokratiske regering af.

1927

I England forbyder den konservative Baldwin-regering ved lov generalstrejker.

1929

Den økonomiske verdenskrise begynder i USA med Wall-street krakkene. Krisen breder sig og dens virkninger – lavkonjunktur og massearbejdsløshed – varer ved 1930'erne igennem. I England bliver Ramsey MacDonald leder af den anden Labour-regering. I Danmark dannes den socialdemokratisk-radikale Stauning-Munch-regering, der sidder til 1940.

1931

Den økonomiske krise fører i august til splittelse i Ramsey MacDonalds Labour-regering og i Labour-partiet. England går fra guldet. Ramsey MacDonald danner en national samlingsregering med de konservative og de liberale og med sig selv som premierminister. I Parlamentet støtter 12 Labour-medlemmer Ramsey MacDonald, 242 Labour-medlemmer går imod ham. Ved valget i oktober reduceres Labours parlamentsgruppe fra 254 til 52 medlemmer.

1933

Hitlers magtovertagelse i Tyskland. Oprustningen og jødeforfølgelserne indledes. I England 3 mill. arbejdsløse. I Danmark 200.000 arbejdsløse. Kanslergade-forliget mellem regeringen Stauning-Munch og Venstre.

1935

Ramsey MacDonalds nationale samlingsregering går af. I Tyskland genindfører Hitler almindelig værnepligt. I Danmark opgiver Socialdemokratiet afrustningen.

1936

Hitler marcherer ind i den demilitariserede Ruhr-zone. På Labours parti-kongres skarpt opgør mellem afrustningstilhængere med pacifisten og parti-lederen George Lansbury i spidsen og oprustningstilhængerne ledet af Ernest Bevin. Bevin og oprustningstilhængerne vinder. Lansbury afløses som partileder af Clement Attlee.

1939–45

Anden verdenskrig.

1945

Labour vinder efterkrigsvalget. Attlees første Labour-regering med program for nationalisering og en britisk velfærdsstat.

1949

NATO dannes.

1950

Korea-krigen bryder ud. Oprustning i England.

1951

Regeringen Attlee afløses af den konservative Churchill-regering.

1955

Churchill træder tilbage og afløses af Anthony Eden.

1956

Oprør i Ungarn. Suez-krisen. Eden må gå af som premierminister.

1957

International økonomisk højkonjunktur slår igennem. I Danmark dannes trekant-regeringen mellem Socialdemokratiet, de Radikale og Retsforbundet.

1958

England indleder for alvor koloni-frigørelsen. Harold MacMillans tale om »forandringens vind«. I Danmark bryder Aksel Larsen ud af DKP og danner SF.

1964

Labour til magten under Harold Wilson. The Beatles bryder igennem internationalt.

1966

Wilson's anden valgsejr. I Danmark for første gang »arbejderflertal« i Folketinget med S-SF og »det røde kabinet«.

1968

Opstanden i Paris i maj. I Danmark mister S-SF flertallet i Folketinget ved splittelsen i SF.

1969

S-SF taber valget og VKR-regeringen Baunsgaard dannes, dvs. første danske regering uden socialdemokratisk deltagelse i 16 år.

1970

Wilson taber valget og Heath danner regering.

1971

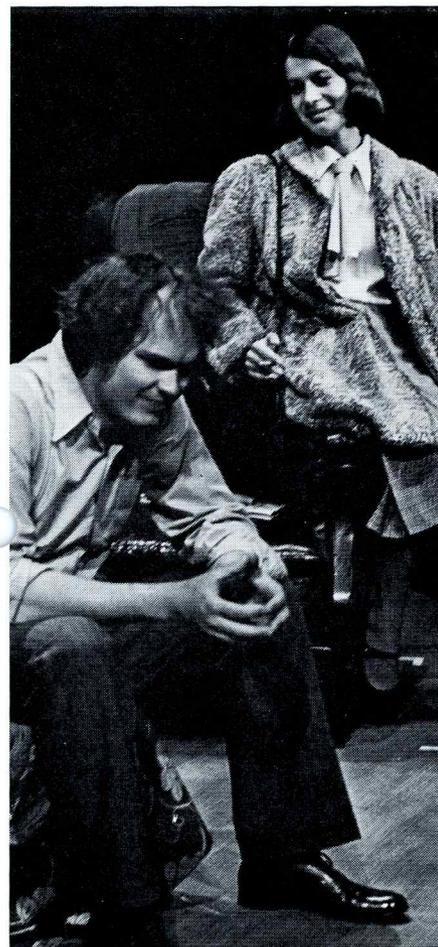
Socialdemokratiet får igen regeringsmagten.

1973

Erhard Jacobsen bryder ud af Socialdemokratiet. Partiet lider sit største valgnederlag nogensinde.

1974

Regeringen Hartling dannes. Labour vinder valget. Wilson danner sin tredje regering. FN's verdens befolkningsår.

Den Gyldne By

Skuespil af	Arnold Wesker
Oversættelse	Henning Ipsen
Scenografi	Hayden Griffin
Kostumer	Carol Lawrence
Lysdesign	Nick Chelton
Instruktion	Arnold Wesker

Medvirkende:

Unge Andrew Cobham	Lars Junggreen
Unge Jessie Sutherland	Anne Jensen
Unge Paul Dobson	Flemming Sørensen
Unge Stoney Jackson	Hother Bøndorff
Andrew Cobham, arkitekt	Nis Bank-Mikkelsen
Jessie Sutherland	Birte Fynne
John Casper, arkitekt	Ulf Stenbjørn
Jake Latham, fagforeningsleder	Aksel Erhardtsen
Smithy, lokal Labour-formand	Jørgen Fønss
Kate Ramsay	Susanne Lundberg
Stoney Jackson, sognepræst	Peter Bork
Paul Dobson, journalist	Stig Hoffmeyer
Formanden for lokal byplankomité	Poul Clemmensen
Embedsmand fra Ministeriet for By- og Landplanlægning	Erling Dalsborg
Alfie Harrington, industrimand	Ulf Stenbjørn
Reginald Maitland, minister for By- og Landplanlægning	Aksel Erhardtsen
Bill Matheson, fagforeningsleder	Poul Clemmensen
Ted Worthington, fagforeningsl.	Jørgen Fønss
Brian Cambridge, fagforeningsl.	Ole Wisborg
Ceremonimesteren	Erling Dalsborg

Den Gyldne By

Stykket begynder og slutter 1926 og følger i panoramiske flash-forward-episoder en mand og hans politiske drøm livet igennem over perioden fra 1926 til ca. 1985.

Første akt

- 1. scene*
Interieur Durham-katedralen 1926.
- 2. scene*
Caspers arkitektkontor 1933.
- 3. scene*
En flodbred nogle timer senere.
- 4. scene*
En pub nogle måneder senere.
- 5. scene*
Jakes arbejdsværelse nogle uger senere.
- 6. scene*
Andys etværelses lejlighed – nogle dage senere.
- 7. scene*
Durham-katedralen 1926.
- 8. scene*
En flodbred 1935.
- 9. scene*
Andys arbejdsværelse 1936.
- 10. scene*
Andys arbejdsværelse nogle dage senere.
- 11. scene*
En offentlig mødesal nogle måneder senere.
- 12. scene*
Durham-katedralen 1926.

Pause

Anden akt

- 1. scene*
Et rådhuskontor 1947.
- 2. scene*
Flodbreden nogle dage senere.
- 3. scene*
Andys arbejdsværelse nogle uger senere.
- 4. scene*
Durham-katedralen 1926.
- 5. scene*
LO's talerstol på kongressen 1948.
- 6. scene*
Den gennemgående scene – 1948–1985 ca. – der bevæger sig gennem følgende dekorationer:
Den gyldne bys kontorer 1948.
Andys arbejdsværelse 1950.
Det gyldne bys kontorer 1952.
Korridor i ministeriet for by- og landplanlægning 1952.
Harringtons cocktail-party 1952.
Maitlands cocktail-party 1952.

Den gyldne bys kontorer 1955.
Kontor i LO's kongreshus 1956.
Den gyldne bys kontorer 1956.
Den gyldne bys kontorer 1956.
Andys arbejdsværelse 1957.
Andys arbejdsværelse 1958.
Byggeplads i den gyldne by 1974.
Banket-scene 1980.
Andys hjem 1985.
Durham-katedralen 1926.

Instruktørassistent: Henrik Bering Liisberg
Produktionsass. og talk: Jannike Brandt.

Scenemester: Kai Johansen.
Regi: David Gerdel – John Lindskov – Per Brahe – Anders Simonsen.
Lydteknik: Jens Ravn
Suffli: Lise Wantzin.
Belysning: Niels Emil Larsen – Orla Pind – Osvald Yderholm – Knud Jacobsen.

Dekorationen udført på
teatrets snedkeral under ledelse af Kai Johansen, teatrets malersal under ledelse af Jens-Anker Olsen.
Kostumerne udført på teatrets skræddersal under ledelse af Hanne Gissel og Stanley Petersen.
Teaterfrisør: Else Aarup.
Rekvisitor: Frode Sørensen - Viggo Jensen
Overregissør: Jørn Walsøe.

Originaltitel: »Their very own and Golden City«.
Danmarkspremiere: 17. maj 1974.
Sæson 1973–74.
Teaterchef: Henrik Bering Liisberg.

Programredaktion: Bent Frandsen – Jacob Kielland – Ole Lange
Foto fra prøverne: Rolf Linder.
Forside og plakater: Finn Skødt.

Teaterforlag: Folmer Hansen.

Hvornår skete det?

1924

Januar–november. Den første Labour-regering til magten i England ledet af J. Ramsey MacDonald. Den første socialdemokratiske regering i Danmark ledet af Th. Stauning.

1926

I maj generalstrejke i England sat i værk af det britiske LO som støtte til minearbejdernes kamp for at undgå lønnedgang. Den konservative Baldwin-regering bruger politi, militær og frivillige for at undgå en total lammelse af samfundet. Det lykkes og LO afblæser efter 9 dage generalstrejken. Minearbejderne fortsætter strejken i 6 måneder – uden at nå resultater. I Danmark går Staunings første socialdemokratiske regering af.

1927

I England forbyder den konservative Baldwin-regering ved lov generalstrejker.

1929

Den økonomiske verdenskrise begynder i USA med Wall-street krakkene. Krisen breder sig og dens virkninger – lavkonjunktur og massearbejdsløshed – varer ved 1930'erne igennem. I England bliver Ramsey MacDonald leder af den anden Labour-regering. I Danmark dannes den socialdemokratisk-radikale Stauning-Munch-regering, der sidder til 1940.

1931

Den økonomiske krise fører i august til splittelse i Ramsey MacDonalds Labour-regering og i Labour-partiet. England går fra guldet. Ramsey MacDonald danner en national samlingsregering med de konservative og de liberale og med sig selv som premierminister. I Parlamentet støtter 12 Labour-medlemmer Ramsey MacDonald, 242 Labour-medlemmer går imod ham. Ved valget i oktober reduceres Labours parlamentsgruppe fra 254 til 52 medlemmer.

1933

Hitlers magtovertagelse i Tyskland. Oprustningen og jødeforfølgelserne indledes. I England 3 mill. arbejdsløse. I Danmark 200.000 arbejdsløse. Kanslergade-forliget mellem regeringen Stauning-Munch og Venstre.

1935

Ramsey MacDonalds nationale samlingsregering går af. I Tyskland genindfører Hitler almindelig værnepligt. I Danmark opgiver Socialdemokratiet afrustningen.

1936

Hitler marcherer ind i den demilitariserede Ruhr-zone. På Labours parti-kongres skarpt opgør mellem afrustningstilhængere med pacifisten og parti-lederen George Lansbury i spidsen og oprustningstilhængerne ledet af Ernest Bevin. Bevin og oprustningstilhængerne vinder. Lansbury afløses som partileder af Clement Attlee.

1939–45

Anden verdenskrig.

1945

Labour vinder efterkrigsvalget. Attlees første Labour-regering med program for nationalisering og en britisk velfærdsstat.

1949

NATO dannes.

1950

Korea-krigen bryder ud. Oprustning i England.

1951

Regeringen Attlee afløses af den konservative Churchill-regering.

1955

Churchill træder tilbage og afløses af Anthony Eden.

1956

Oprør i Ungarn. Suez-krisen. Eden må gå af som premierminister.

1957

International økonomisk højkonjunktur slår igennem. I Danmark dannes trekant-regeringen mellem Socialdemokratiet, de Radikale og Retsforbundet.

1958

England indleder for alvor koloni-frigørelsen. Harold MacMillans tale om »forandringens vind«. I Danmark bryder Aksel Larsen ud af DKP og danner SF.

1964

Labour til magten under Harold Wilson. The Beatles bryder igennem internationalt.

1966

Wilson's anden valgsejr. I Danmark for første gang »arbejderflertal« i Folketinget med S-SF og »det røde kabinet«.

1968

Opstanden i Paris i maj. I Danmark mister S-SF flertallet i Folketinget ved splittelsen i SF.

1969

S-SF taber valget og VKR-regeringen Baunsgaard dannes, dvs. første danske regering uden socialdemokratisk deltagelse i 16 år.

1970

Wilson taber valget og Heath danner regering.

1971

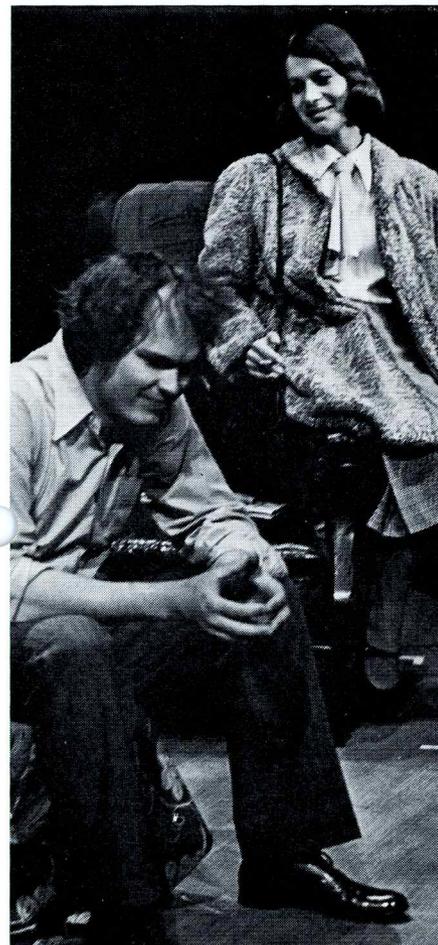
Socialdemokratiet får igen regeringsmagten.

1973

Erhard Jacobsen bryder ud af Socialdemokratiet. Partiet lider sit største valgnederlag nogensinde.

1974

Regeringen Hartling dannes. Labour vinder valget. Wilson danner sin tredje regering. FN's verdens befolkningsår.

En travl sæson

Med Danmarks-premieren på »Den gyldne By« slutter Aarhus Teater sæson 1973-74 – den vel nok mest travle og arbejdsomme nogensinde i teatrets 74-årige historie. »Den gyldne By« er den 16. forestilling Aarhus Teater selv har produceret i løbet af sæsonen. De er tilsammen opført ca. 460 gange, fordelt over de fire spillesteder i teaterbygningen på Bispetorvet, Store Scene, Studio, Scala og Salonen samt på turné og som opsøgende teater. 3 danske ur-premierer og fem Danmarkspremierer. Hertil kommer to produktioner fra Skuespillerskolen v/ Aarhus Teater, der har været vist offentligt, henholdsvis som opsøgende teater og som afslutningsforestilling på Studio.

I sæsonens løb er der desuden vist over 30 gæsteforestillinger på teatret, fra bl. a. Den kgl. Ballet, Det Danske Teater og Den jyske Opera, samt et par koncertarrangementer lørdag-søndag eftermiddage. I forhold til de seneste sæsoner er der tale om en aktivitetsudvidelse på mere end 25%. Og det væsentligste af alt: publikum har vist stor interesse for Aarhus Teaters mange aktiviteter. De endelige besøgstal er selvsagt ikke opgjorte, men pr. 11. maj havde 127.435 tilskuere overværet de mange forestillinger. En belægningsprocent på 67,5. Her følger en kronologisk oversigt over, hvad der er sket i løbet af sæson 73-74:

Store scene

»No, No Nanette,

musical af O. Harback, F. Mandel og V. Youmans (premiere 4. september, opført 65 gange)

Hjemkomsten,

Harold Pinter (11. nov. – 11 gange)

»Agnes«,

Kent Andersson (tournepr.: 25. nov. i Skanderborg, Aarhus-premiere: 11. dec. – i alt opført 20 gange)

»Hr. Puntilla og hans tjener Matti«, af Bertolt Brecht (31. dec. – 29 gange)

Victor,

Roger Vitrac (1. feb. – 20 gange)

Postbudet fra Arles,

Ernst Bruun Olsen (16. marts – 19 gange)

Hvem er bange for Virginia Woolf?,

Edward Albee (tourneprem. 1. april i Randers, Aarhus-prem. 16. april – 30 gange)

Den gyldne by,

Arnold Wesker (premiere 17. maj)

Studio

Dra-Dra,

Wolf Biermann (premiere 6. sept. – 28 gange)

Skorpionen,

Jørgen Ljungdahl (premiere 26. okt. – 25 gange)

Frelst,

Edward Bond (18. jan. – 34 gange)

Serbskij-Institutet,

Jens Ørnsbo (14. marts – 24 gange)

Salonen

Büggles flyver vestpå,

Lars Göran Carlsson og Sigvard Olsson (premiere 8. sept. – 32 gange)

Scala

Askepot,

Henry Livings (5. dec. – 58 gange)

Opsøgende teater

Alice i Underverdenen,

Klaus Hagerup (8. sept. – 14 gange)

Bare jeg var som de andre,

Ulla Dahlerup (21. feb. – 22 gange)

Skuespillerskolen

Rollespil,

Bruksteatern (opsøgende turné 6. sept. – 6 gange)

Lysistrate,

Aristofanes (Studio, premiere 20. maj)

Gæstespil

»Dichterliebe - Monument for a dead boy« –

»Amors og balletmesterens luner«,

Balletgæstespil fra Det kgl. Teater (14. sept. – 2 gange)

Mutter Courage,

Bertolt Brecht (Det Danske Teater, 24. nov. – 5 gange)

Tordenshow,

Barthold Halle (Det Danske Teater, 8. april – 3 gange)

Pigesnak,

Margareta Garpe og Suzanne Osten (Det Danske Teater, i Salonen, 7. dec. – 2 gange)

Hellere synger jeg end græder,

Tilateatteri (finsk gæstespil på Studio, 7. maj – 3 gange)

Opera

Tosca,

Puccini (Den jyske Opera, 30. nov. – 10 gange)

Tyrken i Italien,

Rossini (Den jyske Opera, 1. marts – 10 gange)

Koncert

Kammerkoncert,

(Aarhus By-orkester 11. nov. 1 gang)

Cornelis Wreeswijk,

(28. okt. – 1 gang)

Svantes Viser, (9. feb. – 1 gang)

Kammerkoncert,

(Aarhus Kammerensemble, 31. marts – 1 gang)